

Sygn. akt II CSK 838/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku A. W. i M. W.
przy uczestnictwie E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w P. oraz E. Spółki Akcyjnej w P.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy A. W.
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 29 lipca 2016 r., sygn. akt V Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i oddala wniosek uczestnika postępowania E. S.A.
w P. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy A. W. i M. W. wnieśli o ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej ich własność, obejmującej działki nr 159/13 i 155/4 położone w K. - na rzecz każdorazowego właściciela urządzeń przesyłowych - linii wysokiego i linii średniego napięcia.

Postanowieniem z dnia 19 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w G. uwzględnił częściowo wniosek - w zakresie żądania ustanowienia służebności przesyłu na działce nr 159/13, w odniesieniu do przebiegającego przez tę działkę odcinka linii energetycznej średniego napięcia 15kV relacji G.-P.-B. na odcinku od punktu F do punktu G, który wybudowany został w 1994 r. W pozostałej części Sąd oddalił

wniosek, ponieważ ocenił, że z wcześniej wniesionych linii przesyłowych przebiegających po obu działkach uczestnik korzysta w ramach nabytej w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej służebności przesyłu.

Sąd Okręgowy w G postanowieniem z dnia 29 lipca 2016 r. oddalił apelację wnioskodawców od postanowienia Sądu pierwszej instancji, dzieląc ustalenia faktyczne i wnioski prawne tego Sądu.

W skardze kasacyjnej, opartej na podstawie naruszenia prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) wnioskodawcy zarzucili błędną wykładnię art. 352 k.c. w zw. z art. 336 k.c. w zw. z art. 292 k.c., art. 348 k.c. w zw. z art. 350 w zw. z art. 351 k.c. oraz art. 172 k.c. prowadzącą do wadliwego wniosku, że zostały spełnione przesłanki zasiedzenia służebności odpowiadającej swojej treści służebności przesyłu. Skarżący domagali się uchylenia zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego je postanowienia Sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnili potrzebę rozpatrzenia ich skargi wystąpieniem przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Zdaniem skarżących wykładni wymagają przepisy wskazane w skardze kasacyjnej jako naruszone; z uwagi na ich naruszenie skarga kasacyjna jest także oczywiście zasadna.

Wnioskodawcy upatrują potrzeby wykładni art. 348 k.c. w zw. z art. 350 w zw. z art. 351 k.c. oraz art. 352 k.c. w zw. z art. 336 k.c. w zw. z art. 292 k.c., oraz art. 172 k.c. w kierunku ustalenia czy przekształcenie własnościowe w postaci zarządzenia nr (...) Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1993 r. wystarczy do uznania posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności przesyłu oraz czy właściciel nieruchomości obciążonej miał w terminie do 1 lutego 1989 r. możliwość domagania się od Skarbu Państwa roszczeń majątkowych lub niemajątkowych z tytułu posadowienia urządzeń na jego gruncie. Odwołanie się do potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości interpretacyjne, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepubl.). Muszą to być rozbieżności wykładni przepisu prawa, a nie rozbieżności w jego stosowaniu, a ponadto muszą mieć znaczenie dla sposobu rozstrzygnięcia sprawy.

Skarżący nie wskazał na istnienie rozbieżności wykładni, ani konieczność zmiany wykładni wynikającej z dotychczasowych orzeczeń Sądu Najwyższego, przytoczonych zresztą w uzasadnieniu Sądu pierwszej instancji. Wykładnię tę recypował następnie Sąd odwoławczy. Stanowisko skarżącego w istocie zmierza do poddania kontroli konkretnego rozstrzygnięcia w ustalonych okolicznościach sprawy. Wskazuje zatem na problemy związane z procesem subsumcji, nieodłącznie towarzyszące rozstrzyganiu sporu; tego rodzaju problemy nie wypełniają powołanej przyczyny przesądu.

Mimo powołania się przez skarżącą na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie została ona wypełniona jakąkolwiek treścią, co uniemożliwia ocenę jej zasadności, a ponadto kłóci się konstrukcyjnie z twierdzeniem o potrzebie

wykładni wszystkich przepisów wskazanych jako naruszone. Jeśli wykładnia przepisów budzi wątpliwości, to ich naruszenie nie będzie oczywiste, jeżeli natomiast przepisy rozumiane są jednoznacznie i wskazują na jedynie możliwe rozstrzygnięcie - nieuzasadnione musi być powołanie potrzeby ich wykładni. W rezultacie przesłanki przedsądu powołane przez skarżących nie uzasadniają merytorycznego rozpoznania ich skargi. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

Wobec dokonanego 3 stycznia 2017 r. zwrotu spóźnionej odpowiedzi na skargę kasacyjną i wniesienia przez uczestnika jedynie pisma procesowego, nie rodzącego prawa do kosztów postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy oddalił zawarty w tym piśmie wniosek o zasądzenie kosztów tego postępowania.